

homályban. Annyira eltalálta a hangulatot, hogy még csak meg sem merek moccanni, nehogy vége legyen ennek a varázslatnak. Tudom, hogy ez a kísérteties síri ének a baknak szól, mely ezóta immár megüvegesedett szemmel, harci kedv s minden indulat nélkül pihen. Felőle jött ez a sötét madár is, ez a hatalmas erdei lappantyú, mely íme, épp az én fülembé zengi, sírja el szakadatlan sirató strófáit.

Igen! Ez a halott bakot búcsúztató gyász-zsoltosma.

Mily fenségesen rendezett ez a temetés.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Jegyzőkönyv

az országos Erdészeti Egyesület 1934. évi július hó 23-án délelőtt 11 órakor Kecskeméten, a városháza közgyűlési termében gróf Teleki József elnökle alatt tartott rendes közgyűléséről.

Jelen voltak: Ágfalvi Imre, Bacsóvölgyi József, Balsay László, Bar-kóczy István, Barsy Nándor, Biró Zoltán, Blazsek István, Bólyay László, Bortnyák István, Botos Géza, Botos Sándor, Czillinger János, dr. Dömötör Lajos, fái Fáy István, Farkas Jenő és neje, Fekete Zoltán, Fodor Gyula, Földváry Miksa, Galambos Gáspár, Glóser Dezső, Gróhmann Károly, Gyarmathy Endre, Hajdu Gyula, Hajdu János, Halász László, Hendrey József, Héjj János István, Holdamf Gyula, báró Inkey Pál, Jäger Béla, Jellachich László, Kallivoda Andor, Kallivoda Győző, Kardoss Kálmán, Katona László, Kállay Árpád, Kemény Lajos, Keiner Rezső, Kerner Ede és neje, Kiss Ferenc, Kiss Zoltán, Kiss Zsigmond, Klauszberger József, Koller Károly, Kolozsváry Andor, Komáromy László, Kovássy Kálmán, Kováts Árpád, Kőrösi János, Kraffszky Ferenc, Krall János, Krassay Ágoston, Krause Dezső, Krizmanits Ferenc, Ladányi Béla, Lakatos Tibor, Lengyel Sándor, Létay Gyula, Lippóczy Béla, Lotterhof Márton, Loványi Heribert, dr. Magyar Pál és neje, Márk Pál, Mayer Aurél, Muraközy Pál, Muttnyánszky Jenő, Nagy Ágost, Osztróluczy Miklós, Papp Béla, Papp-Szász Tamás, Párnai Attila és neje, Pászthory Ödön, Porga Andor, báró Prónay György, vitéz Rab János, Radó Gábor, Raksányi Károly, vitéz Rábay Gyula és neje, Roth Gyula, Sárközy Viktor, vitéz Simonkay Gyula, Siposs Antal, vitéz Sóváry Géza, Szabó Ferenc, Szántó István, Szenes István, Szepessy Arthur, Székács Vince, Szvoboda István, gróf Teleki József, id. gróf Teleki József, vitéz Tamás István, Thiringer János, Tóth Bódog, Urbánffy Jenő, Urbánffy Ignác, Vallent Emil, vitéz Vasváry Hugó, Velics Gyula, Vermes Imre, Vermes Viktor, Vuk Gyula, Wächter Gyula és neje, dr. Zetelaky József, Zólmay Imre, Zűgn Nándor.

Elnök: Üdvözlöm a megjelenteket és az Országos Erdészeti Egyesületnek a mai napra kitűzött közgyűlését megnyitom.

Megállapítom, hogy a közgyűlés határideje és tárgysorozata az Egyesület hivatalos közlönyében szabályszerű időben közzé lett téve s a közgyűlés a megjelentek számára való tekintettel határozatképes.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Kiss Ferenc választmányi tag urat és Kerner Ede rendes tag urat kérem fel.

Távolmaradásukat kimentették: báró Waldbott Kelemen elnök és Térfi Béla alelnök urak, Staub Elemér, a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara elnöke, továbbá Ajtay Jenő, báró Biedermann Imre, Kovács Gábor, Matusovits Péter, báró Prónay Gábor, gróf Festetics Kristóf, gróf Mailáth György választmányi tagok.

Tisztelt Közgyűlés! Az első szavam e helyről az őszinte köszönet szava Kecskemét törvényhatósági jogú város méltóságos polgármesteréhez és igen tisztelt vezetőségéhez, akik szíves meghívásukkal lehetővé tették azt, hogy Egyesületünk ezévi közgyűlését a „Hírös Hét” keretén belül Kecskeméten tartsa meg.

Tisztelettel javasolom, hogy a közgyűlés őszinte köszönetének a jegyzőkönyvben is adjon kifejezést. (Általános helyeslés.) Méltóztattak ezt elfogadni, tehát határozatilag kimondom: A közgyűlés Kecskemét város méltóságos polgármesterének, a város vezetőségének és a „Hírös Hét” rendezőségének ezúton is őszinte köszönetét nyilvánítja.

Melegen üdvözlöm Papp Béla miniszteri tanácsos, a m. kir. földmívelésügyi miniszter úr, Fekete Zoltán főiskolai rektor, a m. kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola, Kallivoda Andor ny. miniszteri tanácsos és Katona László erdőmérnök, a Budapesti Mérnöki Kamara, Papp Béla miniszteri tanácsos, elnök, a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége, Koller Károly mérnök, az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület, Fekete Zoltán rektor, a Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület, Földvály Miksa miniszteri tanácsos, a Dél-dunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület, Komáromy László erdőtanácsos, Budapest székesfőváros, dr. Dömötör Lajos h. polgármester, Kecskemét város és vitéz Rábay Gyula városi erdőmester, Pécs sz. kir. város képviselőjében megjelent urakat, akik szíves megjelenésükkkel nemcsak ügyeink iránt való érdeklődésüknek adtak kifejezést, de egyúttal szívesek voltak megjelenésükkkel közgyűlésünk ünnepélyességét is emelni.

Talán némiképp visszaérnek tűnik fel, tisztelt közgyűlés, hogy az Országos Erdészeti Egyesület éppen az ország erdőiben legszegényebb részének, a Nagy Magyar Alföldnek az egyik metropolisában tartja meg közgyűlését. Pedig mi, az Egyesület tagjai, úgy érezzük, hogy éppen ez a vidék az, ahol az Egyesületnek a legmesszebbmenő hivatása van, mert hiszen éppen a Nagy Magyar Alföld, a fátlan síkság, az országnak az a része, ahol az erdőgazdaság megteremtésével, az erdőterület szaporításával, az erdőkultúra fejlesztésével anyagi és erkölcsi szempontból a legtöbb sikert lehet elérni. És éppen itt kívánok az Alföld különös helyzetére rámutatni, mely könyvnl világosabban mutatja meg erdőgazdasági szempontból azokat a hibákat, melyeket a múltban, a némely vidéken túlságosan nagy buzgalommal keresztülhajtott lecsapolásokkal elkövettek.

Azt látjuk, hogy bizonyos sok helyen a vadvizet annyira levezették, hogy a nedvesség eltávozása után hasznavehetetlen (sokszor szikes) talajok kerültek elő, melyek mezőgazdasági művelés alá nem vehetők, sőt a holdszám után kivett lecsapolási járulékot számítva, óriási terhet jelentenek a gazda számára. A munkák következménye volt a talajvíz magasságának süllyedése. És most itt állunk mi, kiknek ilyen mostoha viszonyok között erdőt kell létesítenünk, mert arról klimatikus viszonyok között, talajnedvesség hiányában a legképzettebb szakember tudása is csaknem tehetetlenségre van kárhoztatva. Éppen a mi nemzedékünknek jutott ez a nagy munka, hogy áldozatok árán is erdőket telepítsünk az Alföld síkságaira.

A trianoni határok kényszerítő körülménye parancsolólag mutatja meg a magyar Alföld fátlanságának végzetes következményeit. Itt van mindjárt a szalmával tüzelés, mely a trágya előállításának problémáját akasztja meg, ebből folyik, hogy a lakosság kevés állatot tart és ami a legnagyobb baj, nem képes a szántóföldek hozamát növelni. Merem állítani, hogy a lakosság szaporodásával a földek termőképessége csökkenőben van.

Ezért inhen, az elnöki székéből örömmel üdvözlöm a földművelésügyi kormányzat és a gazdasági egyesületek által megindított zöldmező-mozgalmat, mely programjává tette a mesterséges takarmányok természetét, rétek, legelők javítását és a fásítást.

Kísérje siker ezt az egészséges alapokon meginduló, párezer kisebb-nagyobb birtokost magábafooglaló mozgalmat.

Indokolt a közgyűlésnek Kecskeméten való megtartása azért is, mert éppen Kecskemét, Szeged és Debrecen, az Alföldnek ez a három nagy metropolisa azok a közületek, amelyek ezerholdakra menő erdősegeikben jó példát mutatnak a többi közületeknek és tettekkel bizonyítják azt, hogy az erdőgazdaságnak az alföldi részeken való fenntartása nemcsak áldozatos nemzeti kötelesség, de megfelelő alkalmazás mellett jól jövedelmező gazdaság, kereseti és munkaalkalom a legszűkebb téli időben és bár csekélyebb, de sokkal kevésbé hullámzó és biztos jövedelmezőségével jelentős tényezője lehet a város gazdálkodásának is.

Végül, teljesen beillik ez a közgyűlés annak az évtizedes szívós, de, sajnos, mindeddig aránylag kevés eredménnyel járt küzdelemnek a keretébe, amelyet éppen Egyesületünk az Alföld-fásítás érdekében állandóan folytat.

Ha valaki, úgy mi, a földhöz kötött gazdasági ágazatok, érezzük elsősorban az egész világon dúló gazdasági válság szomorú kihatásait.

És ha van ágazat ebben az országban, amelynek fejlesztése gazdasági, honvédelmi, egészségügyi szempontokból indokolt, amelynek minél magasabbra való emelése az annyit hangoztatott tervgazdálkodás keretébe beleilleszthető, akkor az erdőgazdaság az.

Ha van gazdasági ág, amelynek létesítésénél vagy gyarapításánál az állami támogatásnak helye van, úgy az erdőgazdaság az, éspedig nemcsak azért, mert a megtelepítéskor a birtokos áldozatkészségét, önmegtartóztatását az erdőgazdaság meglehetősen igénybe veszi, de azért is, mert éppen az erdőgazdaság az, amelynek mi módon való üzésébe az államhatalomnak már több, mint egy félszázad óta a köz érdekében beleavatkozik és ezentúl is beleavatkozni kényszerül. És ezen látszólag antidemokratikus intézkedések helyesek. A Nagy-Magyarország területének 13.000.000 kat. hold erdőségéből csupán — sajnos — 2.500.000 maradt meg. Ezt a nemzeti vagyont, ezt a kincset pedig meg kell őriznünk. Meg kell óvnunk, gyarapítanunk kell ezt a legbiztosabb tőkét, mely megélhetést biztosít anyyi egzisztencia számára.

Mulasztást követnék el — igen tisztelt Közgyűlés —, ha meg nem említeném a parlament elé kerülő új erdőtörvénytervezetet. De, nézetem szerint, minden törvény, így ez is, csak keretet ad. Mi magunknak szent kötelességünk, hogy a törvény úgy legyen a gyakorlatban keresztülhajtva, hogy abból erdősegeink megóvása, szaporítása, szakoktatásunk és az erdőmérnöki kar megélhetési lehetőségei származzanak. Óhajunk az, hogy ez a javaslat valóban pótolja a hiányokat és korszakalkotó pillére legyen erdőgazdaságunk politikájának. Készséggel elismerjük, hogy a meglévő erdőgazdaságok fejlesztése és védelme érdekében a kormányzat az utolsó időkben igen sokat tett.

Készséggel elismerjük azt is, hogy az ország mai helyzete mellett a legnagyobb takarékosagra vagyunk ráutalva és minden fillér kiadását háromszorosán is meg kell gondolni. Ennek dacára kénytelenek vagyunk megállapítani azt, hogy ha volt a közelmúltban és van a jelennek olyan takarékosága, amelyik indokolatlan, sőt bűn a nemzet jövőjével és gazdasági boldogulásával szemben, akkor az a szűkmarkúság az, amellyel a kormányzat az állami költségvetés keretén belül az utolsó években az Alföld-fásítás ügyét tárgyalta.

Engedje meg ezért a tisztelt Közgyűlés, hogy amikor azt javaslom, hogy a Miniszterelnök és a Földművelésügyi Miniszter Urakat a közgyűlés táviratilag üdvözzölje, egyúttal javaslatot tegyek aziránt is, hogy a Közgyűlés egyhangú határozatképpen újból emlékirattal forduljon a kormányhoz az évek óta annyira elhanyagolt Alföld-fásítási akció erőteljesebb mértékben leendő felkarolása iránt.

Úgy vélem, tisztelt Közgyűlés, hogy ez is egyike azoknak a kérdéseknek, amelyeknek állandóan felszínen tartása minden — megnyomorított hazánk érdekét szíven viselő — állampolgárnak elsőrendű kötelessége.

Igen jól tudom, hogy a mai nehéz időkben nagyon sok ilyen kérdéssel kopogtatnak a kormányzat ajtaján, de szent meggyőződésem az, hogy ha nem veszítjük el türelmünket, ha kitartunk évről-évre megismétlődő kívánságaink mellett, rajtunk is megvalósulnak az írás szavai: „Kérjetelek és megadatik nektek, kopogtassatok és megnyitattik nektek.”

Ebben a reménységben nyitom meg az Országos Erdészeti Egyesület mai közgyűlését. (Lelkes, élénk eljenzés és taps.)

Elnök: Napirend előtt átadom a szót Dömötör Lajos úrnak, Kecskemét város helyettes polgármesterének.

Dr. Dömötör Lajos: Mélyen tisztelt Közgyűlés! Az őszinte öröm hangján adok kifejezést szíveslátásunknak afölött, hogy az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlését Kecskeméten tartja, ebben a városban, amelynek 163.000 kat. hold határa túlnyomó részben — sajnos — olyan, hogy a nagy széljárások idején homokfelhők száguldanak rajta végig. Az Egyesület körünkben való megjelenése rátereli figyelmünket különösképpen ennek a nagy homokterületnek megkötésére. A magyar hazában szőlőnk van elég, de fás erdőink — különösen megcsonkításunk folytán — sajnos —, alig van. És itt kapcsolódik bele az Alföld fásításának nagy kérdése országos közügyeinkbe, mert a fásítás az egészségügyi viszonyok javítása mellett az erdőbirtokosokra nézve még anyagi erőt is biztosít. Tudom, hogy az Alföld fásításának nagyfontosságú kérdésében az Országos Erdészeti Egyesületnek minő elsőrendű szerepe van, ezért nagy sikert kívánunk tevékenységéhez és megköszönve az Elnök Úr üdvözlő szavait, a Polgármester nevében, Kecskemét város nevében az Egyesületet, annak minden egyes tagját meleg magyar érzéssel üdvözlöm. (Általános élénk helyeslés.)

Elnök: Felkérem az ügyvezető Urat, hogy jelentését megtenni szíveskedjék.

Bíró Zoltán: Előadja az Egyesület működésére vonatkozó jelentését, mely egész terjedelmében jelen jegyzőkönyvhöz csatoltatik.

Ügyvezető jelentése.

Tisztelt Közgyűlés! Az 1933. év eseményeiről a múlt év végén tartott budapesti közgyűlésen volt szerencsém beszámolni.

Az azóta elmúlt félév sem telt el küzdelem és munka nélkül, mert hiszen a mai gazdasági élet forgataga úgyszólván napról-napra vet fel olyan kérdéseket, amelyek még a miénkhez hasonló konzervatív gazdasági ágazat munkáját, berendezkedését is teljesen más, a megszokottól eltérő irányokban terelik és terelhetik.

Az 1934. év első hónapjaira kinyultak még azok a tárgyalások, amelyeket Egyesületünk az új erdőtörvény létesítése és az erdőgazdaság érdekeinek az új törvény keretén belül leendő biztosítása céljából folytatott.

Bár nem a nagy nyilvánosság előtt lejátszódó megbeszélésekről volt szó, még sem von ez le ezeknek a tárgyalásoknak a fontosságából, mert hiszen a cél éppen az volt, hogy az Egyesület összessége által leszögezzett álláspontot összhangba tudjuk hozni az egyéb érdekeltségek által a törvénnyel szemben támasztott kívánalmakkal.

Rajtunk kívül álló technikai akadályok tették lehetetlenné azt, hogy ezeket még a mai napig is teljesen befejezzük, reméljük azonban, hogy még a nyár folyamán sikerül minden a tervezet útjában álló akadályt elhárítani, hogy az, az Egyesület által kívánt formában, kerülhessen őszre a törvényhozás elé.

Ugyancsak jelentős mértékben vette igénybe az Egyesület munkáját a magyar tűzifa árvédelmét szolgáló szervezet létesítése, amelyből kifolyólag magára az Egyesületre is igen nagy munkatömeg jutott.

A szervezet működését, sajnos, csak március hó elejével kezdhettem meg, nyugodt lélekkel állíthatjuk azonban, hogy nem az Egyesületen múlt ez a késedelem.

A megalakulásnak e kitolódása kétségtelenül befolyásolta a szervezet eddigi működését éspedig nem csak azért, mert eddig az időpontig a termelt magyar fakészletek túlnyomóan nagy része már a vállalkozás-szerű termelések és a kereskedők kezére jutott, de azért is, mert hiszen a birtokosok és egyéb eladók számottevő része már csak a minőség vagy választék szerint is silányabb készletmaradványokat ajánlotta fel, amelyeknek elhelyezése a pénztelenség és meleg időjárás miatt teljesen ellanyhult piacon kétségtelenül jelentős nehézségeket okozott.

Tény az, hogy ezek a nehézségek kihatottak azután azoknak a birtokosoknak és kereskedőknek a szállításaira is, akik készleteiket nem adták el a Faforgalmi Rt.-nak, s így sok felől merült fel a panasz, hogy a forgalom lebonyolítására nem állott és nem áll elegendő szállítási igazolvány rendelkezésre.

Ha azonban az előzményeket figyelembe vesszük, be kell látnunk azt, hogy enélkül nem lehetett volna meg sem közelíteni a kitűzött célt: a magyar termelésű tűzifa árának megfelelő, magasabb szinten való állondósítását, amit pedig ma már majdnem az egész vonalon sikerült elérni.

A termelés és kereskedelem, amely már hónapokkal előbb értesült a szállítási igazolványok készülő életbeléptetéséről, az év két első hónapját arra használta fel, hogy jelentős készleteket halmozzon fel raktáraiban, s így biztosítsa az ellátást a szállítási igazolványok első idejére is.

Az általános pénztelenség mellett a szokatlanul korán beállott nyárias időjárás is erősen csökkentette a tűzifafogyasztást, s így csak természetes volt, hogy az igazolványrendszer életbeléptetésekor a kereslet rendkívül silány volt.

Az egyetlen eszköz az ilyen hátrányok csökkentésére a kínálat apasztása és a forgalom bizonyos mértékű korlátozása. Ezzel az eszközzel kellett a kormányzatnak és az intéző bizottságnak élnie, mert enélkül a kívánt árszintet egyáltalán nem tudták volna elérni.

Egy pillanatig sem vontuk kétségbe, sőt előre el voltunk készülve arra, hogy az intézkedések egy-két termelőt vagy birtokost is pillanatnyilag hátrányosan fognak érinteni.

Ezt azonban ilyen gyökeres rendszerváltozásnál soha sem lehetett elkerülni és az áldozat, amit ezért egynéhányan hoztak, a későbbi emelkedő faárakban minden esetben sokszorosan megtérült.

Természetes dolog, hogy mint minden emberi alkotás, ez a szervezet sem lehetett tökéletes; maga a gazdasági élet és a fejlődés menete módot nyújtanak azonban arra, hogy a mutatkozó hiányokat esetről-esetre kiküszöbölhessük.

Mint eredményt könyveljük el már eddig is azt, hogy egyrésről a kívánt áremelkedést a magyar tűzifa értékesítésénél már idáig is el tudtuk érni, másrésről pedig a rendszerváltozás a szükségletek ellátásában nehézségeket nem okozott.

Ha merültek is fel ebből a szempontból itt-ott kisebb panaszok, ezekre vonatkozólag minden alkalommal meg lehetett állapítani, hogyha a szállítást vállaló kereskedő hivatásának megfelelően iparkodott volna szükségletét más helyütt fedezni, a panaszokra alkalom sem nyílt volna.

Külön meg kell emlékezni arról a szívós küzdelemlről, amelyet Egyesületünk a műfa-termékek forgalmiadóváltságának bevezetése körül folytatott.

Az első pénzügyminiszteri tervezet sok tekintetben jelentett volna súlyos és méltánytalan megterhelést az erdőgazdaságra, valamint az ezzel kapcsolatos mezőgazdaságokra is.

Első és legjelentősebb eredménynek tekinthetjük azt, hogy sikerült megakadályoznunk a tűzifa forgalmiadóváltságának 1½%-kal terbe vett felemelését.

Teljes mértékben sikerült biztosítanunk a forgalmiadómentességet mindazokra a faanyagokra, amelyeket a birtokos saját erdő- vagy mezőgazdaságában, továbbá házi szükségleteinek fedezésére felhasznál, végül illetmény, kegyúri járandóság vagy termelő rész fejében kiszolgált.

Lényeges mérséklést sikerült elérnünk a nyersmüfa- és félégyártmányválasztékok, valamint a termelő által előállított fűrészárú forgalmiadóváltságánál is.

Az adott kereten belül tehát az Egyesület küzdelme minden tekintetben célravezetett.

Nem sikerült az eljárás keretében az erdőgazdaság részére biztosítani azt a forgalmiadómentességet, amit az eredeti törvény a mezőgazdaság mint östermelőágazat részére már eredetileg is biztosított.

Jól tudjuk, hogy a forgalmiadóra vonatkozó törvény megalkotása alkalmával tisztán politikai szempontok vezették a kormányzatot abban, hogy a mezőgazdaság részére ezt a kivételes elbánást biztosítsa.

Nem lehet ez azonban akadálya annak, hogy továbbra is éles harcot folytassunk ennek a kedvezőbb elbánásnak az erdőgazdaságra leendő kiterjesztésért.

Az első félév folyamán jártak le a csehszlovák és román kereskedelmi megállapodások, amelyek részint mezőgazdasági, részint ipari kompenzációk ellenében jelentékeny mennyiségű külföldi tűzifa behozatalát tették lehetővé, sőt a román tűzifa részére külön védett területet is biztosítottak.

Elsősorban meg kell állapítanunk azt, hogy az előző megállapodásban foglalt 40.000 vasuti kocsirakomány tűzifából mindössze mintegy 14.000 vasúti kocsirakomány jött be a csonka országba, ami egyrésről azt bizonyítja, hogy a magyar erdőgazdaság által hozott áldozat még a külföldi kereskedelmi szerződésekkel szemben is súlyos milliókat mentett meg külkereskedelmi mérlegünk javára, de bizonyítja másrésről azt is, hogy

a kormányzat minden kínálkozó eszközt felhasznált a behozatalnak a szerződéses által nyújtott keretek között leendő apasztására.

Ha a múlt évi tűzifabehozatalnak az értékét összehasonlítjuk az 1929. évi behozatal értékével, akkor megállapíthatjuk, hogy az erdőgazdaság tisztán a tűzifagazdálkodás terén több mint 36 millió pengővel javította külkereskedelmi mérlegünket.

Olyan összeg ez, amely meghaladja akárhány igen jelentős mezőgazdasági termékben mutatkozó kivitelünket.

Fényes bizonyítéka ez annak a már évek óta hangoztatott álláspontunknak, hogy kereskedelmi mérlegünk szempontjából a behozatal kiküszöbölése nagyobb értéket jelent a kivitel fokozásánál, mert az ilyen módon elérhető megtakarítás — megfelelő gazdasági eljárás esetén — mint forgótőke marad benn az ország gazdasági életében és a munkások tizezeinek nyújt megélhetési lehetőséget.

Dacára annak, hogy ez évi termelésünk alatta marad a múlt évinek, az új szerződésekben megállapított behozatali kontingensek is jelentősen csökkentek.

De eredményeket ért el Egyesületünk a gazdasági élet többi területén is.

A magyar tűzifa részére továbbra is sikerült biztosítanunk az eddig élvezett szállítási díjkedvezményeket. Ugyancsak számbavehető díjkedvezményt értünk el a fűrészelt és faragott műfatermékek szállításánál is.

A közszállítások terén a tűzifa- és talpfaszállításoknál 100%-ig sikerrel járt a külföldről való behozatal kiszorítására irányuló törekvésünk.

Ugyancsak eredménnyel jártak azok a törekvéseink is, amelyek a belföldön előállítható műfavasztékoknak teljes behozatali tilalommal való megvédésére irányultak, azoknál a választékoknál pedig, amelyekből számbavehető termelésünk van, sikerült a behozatalt erősen megnehezítenünk és a lehető legkisebb mennyiségre szorítanunk.

Megkönnyíti a továbbiakban küzdelmünket az a körülmény is, hogy a forgalmi adóváltságnak a műfatermékekre történt kiterjesztése nemcsak hogy megszüntette a külföldi műfaanyagok eddigi igazságtalan forgalmi adómentességét, de a váltságkulcsok megfelelő megállapításával a belföldi termelés részére ezen a téren is számottevő védelmet biztosított, úgy, hogy a magyar műfatermékeknek a külföldiekhez való viszonyított elhelyezési lehetőségei ezen a címen 6—12%-kal javultak.

Ugyancsak meg kell emlékeznünk a tűzifára szerezhető zálogjog biztosítását célzó kormányrendeletéről is.

Már az erdőgazdasági hitelekéről szóló 1923. évi törvény életbeléptetése alkalmával hangsúlyoztuk, hogy a törvény tartalmazza ugyan a hitelezőt védő összes rendelkezéseket, de egyáltalán nem számol az adós teljesítőképességével.

Rámutatunk arra, hogy drákói szigorúságú rendelkezései mellett nem lesz birtokos, aki a hitelnek ezt a formáját igénybe vegye, sőt számszerű adatokkal kimutattuk azt is, hogy az ezen az alapon nyújtandó hitel nemcsak meg nem haladja, de sok esetben el sem éri azt a hitelösszeget, amit az evvel foglalkozó pénzintézetek az erdőbirtokra a törvényt megelőzőleg tisztán a talajérték alapján nyújtottak.

Hét esztendő tapasztalatai igazolják már ezeket az állításainkat, mert hiszen a kérdéses törvény alapján ez alatt a hét év alatt egyetlen hitel nem kérték és nem folyósítottak, az erdőgazdaság hitelképessége pedig úgyszólván nullára esett vissza.

Okulva a gabonajelzálognál szerzett tapasztalatokon, a fajtelzálog kérdését egész másképpen oldottuk meg, amennyiben a faárak szabályozá-

sával kapcsolatosan megszereztük az erdőgazdaság részére azt a teljesen megbízható tőkecsoportot, amely nemcsak megállapított összegű hitelt köteles a termelő birtokos részére elfogadható feltételek mellett nyújtani, de 100 %-ig biztosítja a visszatérítés lehetőségét és a gazdaság folytatlagos pénzszükségleteinek megszerzését is, amennyiben a kormányzat által megállapított ártételeken köteles a megvásárolt tűzifát átvenni, lehívni és ki is fizetni.

Ami a magyar erdőgazdaságnak a gazdasági élet terén támasztható kívánságait illeti, Egyesületünk azzal a nyugodt tudattal tekinthet vissza az utolsó 5 év küzdelmeire, hogy majdnem minden kérése és kívánsága eredménnyel járt és sikerült a belföldi termelés jövedelmezőségét úgyszólván 100 %-ig biztosítani.

Két körülményre kívánom ezt, mint indító okra, visszavezetni. Az egyik az, hogy ezeknek a kívánságoknak a terén az Egyesületnek minden szerve: elnökség, választmány és közgyűlés, mindenkor bölcs mérsékletet tanúsított és sohasem kalandozott kívánságaival olyan területre, ahol azoknak a teljesítése a köz- vagy akárcsak más gazdasági ágak jogtalan sérelmével járt volna, de ezeket a kívánságaikat azután megfelelő eréllyel és nyomatékkal képviselte minden fórumon és nem riadt vissza akkor sem, ha azok több ízben visszautasításban ütköztek is.

A másik körülmény az a megértő jóindulat, amellyel az erdőgazdasági kérdések az egész kormányzat, de különösen a földművelésügyi miniszter úr öccsellenciája részéről minden alkalommal találkoztak.

Csak kedves kötelességet teljesített tehát a tisztelt közgyűlés akkor, amikor a kormány illetékes tényezői előtt üdvözlét és hálás köszönetét tolmácsolta a tett intézkedésekért és ennek a megértő jóindulatnak az Egyesület részére továbbra leendő fenntartását is kérte.

Nagy hibát követne el azonban a közgyűlés akkor, ha nem emlékeznék meg ez alkalommal legmelegebben a földművelésügyi miniszter úrnak az erdőgazdaság terén működő tanácsadóiról és munkatársairól, az egész erdészeti főosztályról és különösen annak vezetőjéről, Papp Béla ömeltóságáról, akinek az áldozatkész, fáradságot nem ismerő, kitartó munkássága és szívós harkézsége tette lehetővé azt, hogy az Egyesület kívánságai olyan kommentárral kerüljenek a döntő tényező elé, amely minden alkalommal módot nyújtott kedvező elintézésre.

Méltóztassék megengedni, hogy úgy könyveljem ezt el, mint legfényesebb bizonyítékát annak a multban annyira hiányzott egyetértésnek, mely a hivatalos tényezőkörök és az Egyesület között ma a legteljesebb mértékben megvan.

A megértés eredményei igazolják azt, mennyit veszített a multban a magyar erdőgazdaság ennek a hiánynak következtében, de ugyanezek az eredmények teszik egyúttal a tisztelt közgyűlés kötelezettségévé azt is, hogy ezért a messzemenő jóindulatú megértésért, az összhangnak, a békés együttműködésnek ezért a megértéséért, úgy a főosztálynak, mint a főosztályfőnök úr ömeltóságának is őszinte és hálás köszönetét nyilvánítsa.

Tisztelt Közgyűlés! Félreértésre adna alkalmat és tán hibás színben tüntetné fel jövődönket, ha az eredményről szóló, hál'Istennek elég gazdag beszámoló után nem emlékeznénk meg azokról a területekről is, ahol küzdelmeink még nem jártak a megfelelő eredménnyel.

Az első az új erdőtörvény kérdése.

A törvény még nincs fődél alatt, s a küzdelemnek egy jelentős része a törvényhozás előtt még hátra van.

Az a jóindulat azonban, amelyet Egyesületünk kívánságaival szemben

minden kormányzati tényező e téren is tanusít, az a tény, hogy a földművelésügyi miniszter úr önmagyméltósága maga állította be a törvény megalkotását ez évi munkatervébe, végül az a szívós kitartás, amellyel a főosztályfőnök és miniszteriális előadó, Egyesületünk kívánságait az illetékes hivatalos köröknél keresztülvinni és teljesíteni törekszenek, reményt nyújt arra, hogy ez a régi óhaj is még ebben az évben teljesülni fog.

Meg kell azonban nekem is emlékeznem a magyar erdőgazdaság és az egyesületi törekvések egyik legfájóbb sebééről, az alföldfásítás kérdéséről.

Hogy mennyire egyhangú az Egyesület minden tagjának érzése és gondolatvilága ebből a szempontból, méltóztassék megengedni, hogy felolvassam Egyesületünk elnökének, báró Waldbott Kelemen öméltóságának a közgyűlésről való távolmaradását kimentő leveléből az ezzel kapcsolatos részleteket.

„Avval a szándékkal jöttem ide, hogy 23-án Kecskemétre eljövök. Sajnos azonban, egészségem nem oly kedvező, hogy ezt be is tartsam.

Nagyon kérek, légy szíves engem a közgyűlésen kimenteni és biztosítani az Egyesület tagjait arról, hogy nem a kényelem tart vissza attól, hogy eljőjjenek, hanem komoly oka van távolmaradásomnak, mert munkaképességem továbbra való fenntartása érdekében — orvosi tanácsra — okvetlenül szükségem van egy alapos kúrára.

Szívvel, lélekkel veletek leszek és remélem és kívánom, hogy az alföldfásításnak nagyjelentőségű kérdését ez a közgyűlés előre vigye, mert meggyőződésem, hogy ez a probléma ma egyike a legfontosabbaknak a magyar közgazdaságban, de sajnos egyúttal egész érthetetlen módon a legelhanyagoltabbaknak egyike! Fel kell rázni az alvó magyarokat, akik nem akarják észrevenni, hogy az ország egész gazdasági helyzete megváltozna, ha megoldjuk az Alföld fásításának kérdését.

Jó sikert kívánva, szívből üdvözlöm a gyűlésre összejött tagtársaimat.”

Ime Uraim az Alföld szélén lakó hegyvidéki birtokos, akinek a fatermékei az alföldfásítás foganatosítása esetén éles versenytársat fognak kapni az alföldi erdők fatermékeiben, nem a maga piacát, nem a saját termékeinek az elhelyezési lehetőségét kívánja védeni, de azzal az önzetlenséggel, azzal az előrelátással, amit az erdőgazdaság természete is megkíván, meglátja a kérdésben a nagy nemzeti jelentőséget és melléáll akkor is, amikor annak foganatosítása a saját gazdasági érdekei szempontjából talán nem is lesz túlzottan előnyös.

Engedje meg nekem a tisztelt közgyűlés, hogy akkor, amikor a magyar földbirtokos osztály képviselői, az elnök és alelnök úr öméltóságaiak már megnyilatkoztak ebben a kérdésben, a magyar erdőtisztikar nevében én tehessek hitvallást.

Nem az önző érdek, nem a munka nélkül sinylődő kollégáink elhelyezése, de az ország jövődjéért való aggodalom állít bennünket e mellé a zászló mellé, mert ha sikerülne elérni a célt, amit magunk elé tűztünk, nemcsak sok százezer hold, ma alig termő magyar föld válnék a nemzeti vagyon jelentős alkotó elemévé, de sokszor tízezer magyar testvérünk nyerné el magában az erdőgazdaságban, és méginkább a termékek feldolgozásánál azt, ami annyira hiányzik: a munkát, a kenyeret, a nyugodt megélhetést.

Engedje meg nekem a tisztelt közgyűlés azt, hogy evvel a hitvallással kapcsolatban itt az Alföld szívében tehessek fogadalmat erdőmérnök kartársaim nevében is arra, hogy ezt a kérdést, amit a háborúutáni nyomorúság vetett újból felszínre, soha semmi körülmények között

cserben nem hagyjuk, hanem minden erőnkkel azon leszünk, hogy az egész ország és itt élő véreink érdekében eljuttassuk a végleges diadalra.

Báró Prónay György: Méltóságos Elnök Úr! Mélyen tisztelt Közgyűlés! Az ügyvezető igazgató jelentéséből bepillantást nyertünk abba a nagy munkába, amelyet az Erdészeti Egyesület a múlt évben kifejtett. Ha vannak, akik azt mondják, hogy régebben az Erdészeti Egyesület bizonyos fokig élettelen volt, most elmondhatjuk, hogy a közelmúltban Egyesületünk egy élő testté vált. Méltóztatnak látni a nagy munkát, melyet az Erdészeti Egyesület a közelmúltban végzett. Így — többek között — készen van az erdészeti törvény, ami egy olyan kérdés megoldását jelenti, amely kihatásában hosszú generációk érdekeit fogja megvédeni és az erdőgazdaság jövőjét biztosítja. Méltóztatnak látni azt is, hogy az erdőbirtokosok kívánságára a tűzifa ára és forgalma szabályoztatott és ha voltak is egyesek, akik itt némi magánjogi sérelmet szenvedtek, annyi bizonyos, hogy amit e téren el akartunk érni, azt elértük, különösen a tűzifa árának a stabilitása tekintetében. Ha rámutatok arra, hogy a mai nagyon nehéz hitelviszonyok mellett sikerült a tűzifa hitelkérdését megoldani és, ha rámutatok arra, hogy a fázisadó rendezése szintén nagy munkát adott és mindezekkel együtt rámutatok arra is, hogy az ügyvezető igazgató volt az, aki szaktudásával és munkájával elősegítette, hogy mindezt elérjük, akkor most, amidőn itt, Kecskeméten közgyűlésünket tartjuk és az ügyvezető igazgató úr jelentését meghallgattuk, kötelességünk, hogy az erdőbirtokosok összessége érdekében kifejtett működéséért jegyzőkönyvileg köszönetünket fejezzük ki az igazgató Úrnak, aki valóban az Egyesület agya és szíve volt, mert nemcsak átérezte az erdőgazdaság bajait, de mindenkor hozta is az orvoslásra szükséges javaslatokat. Ezért kérem a Közgyűlést, hogy az igazgató Úr önméltóságának odaadó működéséért szavazzon az Egyesület köszönetet. (Lelkes éljenzés és taps.)

Papp Béla: Kedves kötelességet teljesítek, amikor most felszólalok. Amit végeztünk, az kötelességünk volt. És ha az előttem szóló rámutatott arra, hogy az Erdészeti Egyesületnek a főosztály támogatásával és segítségével olyan ügyeket sikerült keresztülvinni, amik azelőtt évekig nem mentek, erre kijelenthetem, hogy továbbra is kötelességünknek tartjuk az Egyesület munkálkodását támogatni, a jóviszonyt ápolni és mindent megtenni, ami az Egyesület érdemes munkálkodásának elősegítésére feltétlenül szükséges. (Általános éljenzés.)

Bíró Zoltán: Méltóztassanak megengedni, hogy most — működésemnek valamivel több, mint öt éve után —, a nem várt és meg nem érdemelt elismerésért köszönetet mondjak.

Ha van, amire az elért eredményekből büszke vagyok, ez az, hogy megszűnt az ellentét, amelyet a legjobb indulatból eredő túlbuzgóság és talán egyes kérdések fontosságának félreismerése a nemrég múltban a hivatalos erdészeti adminisztráció és a magánerdőtisztí kar között felidézt.

Hiszen kollégák, akik együtt voltak az alma mater falai között, ilyen, a köz szempontjából csekély fontosságú, de a magángazdaságra sorsdöntő kérdésekben akárhányszor állottak ellenségekként egymással szemben.

Úgy érzem, az Egyesület megtalálta az indokolatlan ellenszenv eredő okát akkor, amikor ezeknek a kérdéseknek a megoldását arra a középutra terelte, amelyen a birtokos is megfelelhet a konzervativizmus kívánalmainak és viszont az állami felügyelet is be tudja ezeket a kívánalmakat a törvényes keretek közé szorítani.

Az a bizonyos összhang, ami ma a hivatalos adminisztráció és a ma-

gánszolgálatban álló kollégák között majdnem 100 százalékgig megvan, az én legnagyobb örömöm.

Ha ez még nem minden tekintetben teljes, az nem az Egyesületen múlik.

Véleményem szerint nem a hozzáértésnek vagy a legjobb szándék-nak a hiánya idézte fel az ellentéteket, hanem az a körülmény, hogy a végrehajtó közegek nem számoltak a magyar természettel, akinek — a költő szerint — már szokása, hogy a jussát nem hagyja, de ha vele bánni tudnak, az ingét is odaadja.

Bennünket, akik már 4 évtized súlyos munkáin vagyunk túl, a jövő szempontjából nem az érvényesülési vágy hajt, hanem igenis az a szándék, hogy kijelöljük a jövő generáció részére is azt az utat, amelyik a törvény keretein belül az erdőgazdaság érdekeinek teljes megvédésével a birtokos, a kenyéradó gazda szívéhez vezet el az erdőtisztet, hogy a jövőben úgy, amint az sokhelyütt ma is megvan, a birtokos azt az alkal-mazottat lássa az erdőtisztben, aki gondol a jövőre is és amikor a tör-vényt tiszteli, akkor a birtokos családjának az érdekeit védi.

Amikor megegyeszer megköszönöm Prónay Báro Úr Öexcellenciájának az igazán jóleső szép szavakat, engedjék meg, hogy egy kéréssel fordul-jak itt a fiatal kollégákhoz, hogy: íme, mi megkezdjük az utat, a Ti dol-gotok, hogy azt tovább tapossátok és elérjétek azt a célt, amit az előbbieken körvonalaztam, mert ma, amikor a magyar erdőgazdaságnak több, mint 90 százalékat teszi ki a magánbirtok, ez elsőrendű érdeke a köznek, az erdőgazdaságnak, de a magyar erdőmérnöki karnak is.

Ezt tartjátok szem előtt s evvel tudjátok a magyar erdőgazdaság jövőjét legjobban biztosítani.

Elnök: Felteszem a kérdést, hogy a Közgyűlés elfogadja-e báró Prónay György iménti indítványát?

Közfelkiáltás: igen.

Elnök: Tehát határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés köszönetét és elismerését fejezi ki Bíró Zoltán ügyvezetőnek az Egyesület érdekében kifejtett eredményes működéséért.

Átadom a szót Kallivoda Andornak.

Kallivoda Andor: Megtartja „Az Alföld fásítása gazdasági szem-pontból” címmel előadását. (Magát az előadást egyik közeli lapszámunk-ban fogjuk hozni.)

Kiss Ferenc: A javaslatban felhozott haszonbéres földeknek akáccal való beerdősítését nem igen lehet sikerrel foganatosítani. Mert, ha a gaz-daság már nem tudott haszonnal termelni a homokon, bizonyosan elfogy-tak belőle azon tápanyagok, amelyek a fatenyésztéshez is okvetlenül meg-kívántatnak. Épp ezért a városi és községi legelőknél mellőzendő volna a mezőgazdasági használatra csak ideiglenesen alkalmas legelőterületek-nek e célra való felhasználása s a megrongált talajnak beerdősítése, mert a fanövekedés az ilyen talajokon már az első években olyan gyenge, hogy eredményéből következtetni lehet a hozamok olyan alacsony értékére, amelyek messze alatta vannak a ki nem használt talajok hozamértékének.

A következő példával óhajtom állításomat, egy saját tapasztalatból vett példával alátámasztani.

1933. év tavaszán egy kisebb legelőterületemet ültettem be egyéves, igen erőteljes akáccsemetékkal, olyformán, hogy a vele szomszédságban lévő, csak egy léckerítéssel elválasztott, mezőgazdaságilag 35 évig hasz-nált, jelenleg lucernával bevetett, egyébként teljesen azonos homokterü-letre is ültettem két sor akácát. Mindkét terület 1932. év őszén 60 cm mélyen megfordítottott. 1934. év július hó 17-én felmértem a mezőgaz-daságilag művelt területen ültetett két sor és a vele szomszédos legelőerü-

letre ültetett két sor akácfácskák magasságát. Míg a mezőgazdaságilag használt terület első sor 20 fácskájának, amely mindkét oldalról a használt területből nyerte táplálékát, összes magassága 18.19 m, a második sor 20 fájáé, melyek egyik oldalán a volt legelőterületből táplálkoztak, 21.09 m, addig a legelőterületre ültetett 20 fácska első soráé, mely egyik oldalán a használt területből is táplálkozott, 3980, a második sor 20 fácskájának magassága, mely mindkét oldalról a pihent területből vette táplálékát, 54.09 cm magasságot ért el. Megjegyzem még, hogy erőteljesebb egyed, mely az átlagosnál jobb talajra jutott, 5.62 m magasságot ért el, kerülete pedig 10 cm magasan a föld színétől 19.5 cm volt.

Az elmondottak igen kis területre vonatkoznak, de azért mégis bírnak némi bizonyító erővel.

Elnök: javaslatára a közgyűlés köszönetét fejezi ki Kecskemét városának a fásítás érdekében tett intézkedéseirért.

Elnök: Következik az 1933. évi zárszámadás és az 1935. évi költségvetés letárgyalása.

Közfelkiáltás: Elfogadjuk.

Bíró Zoltán: Méltóztassanak megengedni, hogy pár szóval ismertesse a zárszámadásunkat és költségvetésünket. Miután méltóztatott azt elfogadni, csak röviden mutatok rá arra a tényre, miszerint az az eredmény, hogy sikerült költségvetésünkben az egyensúlyt elérnünk, a földművelésügyi kormányzatnak köszönhető. (Eljenzés.)

Elnök: Kimondom tehát határozatilag, hogy: a Közgyűlés a jegyzőkönyvhöz csatolt zárszámadást és a következő évi költségvetést teljes egészében elfogadja és a felelős számadóknak a felmentvényt megadja.

Kerner Ede: Megtartja „Kecskemét város erdőgazdaságának rövid történelmi fejlődése és jelenlegi gazdasági beosztása” című előadását. (Az előadást egyik közeli lapszámunkban hozni fogjuk.)

Elnök: A Közgyűlés őszinte köszönetét fejezi ki az előadóknak érdekes előadásaiért. Általános helyeslés.

Elnök: Következik a választmány alapszabályszerű kiegészítése. A szavazatszedő bizottság tagjaiul felkérem Kallivoda Andor vál. tag úr elnöklete alatt Lengyel Sándor és Tóth Bódog urakat.

A szavazás tartamára a közgyűlést felfüggesztem.

(Majd közben — napirenden kívül — Róth Gyula tartott előadást a kíséreti telepek gondozásáról, kapcsolatban a kutató intézetekkel és meghívta a közgyűlés tagjait a telep megtekintésére.)

A megejtett titkos szavazás és a szavazatoknak a szavazatszedő bizottság által történt megszámlálása után

Elnök: a Közgyűlést újra megnyitja

Ezután Kallivoda Andor, a szavazatszedő-bizottság elnöke a szavazás eredményét ismerteti.

Elnök: A leadott szavazatok alapján határozatilag kimondja, hogy a közgyűlés Balogh Ernő, Béky Albert, Ivanich Ferenc, dr. Karafiáth Jenő, ifj. gróf Mailáth József, Matusovits Péter, Orosz Antal, Osztróluczky Miklós, Róth Gyula, Schenkengel László, Schmied Ernő, Vuk Gyula, gróf Zelensky Róbert, Zügn Nándor és Walla Ferenc urakat 1935. évi január hó 1-től számítandó 4 évre és Pászthory Ödönt pedig a közgyűlés napjától 1935. évi december hó 31-ig terjedő időre választmányi tagokká választotta meg.

Indítvány nem lévén, **Elnök** köszöni a Közgyűlés tagjainak megjelenését s a mai Közgyűlést bezárja. Eljenzés.

K. m. f.

Kedvezményes tűzifaszállításokra jogosult újabb feladó vasúti állomások. A Máv. igazgatósága lapunk legutóbbi közlése óta a következő állomásokat vette fel a kedvezményes tűzifaszállításra jogosult feladóállomások sorába: Bárdibükk, Lovasberény, Pécs, Tiszafüred és Tölösfürészrakodó.

Kedvezményes műfaszállításokra jogosult újabb feladó vasúti állomás. A Máv. igazgatósága lapunk legutóbbi közlése óta a következő állomást vette fel a kedvezményes fűrészelt- és faragottfa feladóállomásai sorába: Tölösfürészrakodó.

Írói tiszteletdíjak. Az Országos Erdészeti Egyesület 1930. évi május hó 30-án tartott igazgatóválasztmányi ülésében elhatározta, hogy az egyesület 1930. évi július 1-től kezdődően az *Erdészeti Lapokban* megjelenő cikkekért írói tiszteletdíjat fizessen. És pedig: a szerkesztő részéről átdolgozást nem igénylő cikkekért 16 oldalas ívenként 64 pengőt, fordításokért vagy átdolgozást igénylő cikkekért 16 oldalas ívenként 32 pengőt, egyszerű közleményekért 16 oldalas ívenként 24 pengőt. Szíves tudomásulvétel végett közli: a kiadóhivatal.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak a gőzeke szántás, illetményfa stb. kielégítéséhez szükséges famennyiségek szállítása tárgyában a Tüzifa Szállítási Igazolvány Kirendeltséghez intézett 84101/1934. sz. rendelete. Az Országos Erdészeti Egyesület előterjesztésére felhatalmazom a Kirendeltséget, hogy azokra a tűzifamennyiségekre, amelyeket a birtokosok mezőgazdaságaikban gőzeke-szántás, személyzeti illetmények stb. kielégítésére kénytelenek fordítani, amennyiben a feladó a szükségletet hatósági bizonyítvánnyal igazolja, a szállítási igazolványokat soronkívül kiszolgáltassa.

Budapest, 1934 július hó 13-án.

A miniszter rendeletéből:

Papp s. k.,

miniszteri tanácsos.

A m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak a 65.450/1933. F. M. számú rendelet 21. pontjának kiegészítése tárgyában Erdőbirtokosok és Fakereskedők Faforgalmi R. R.-hoz intézett 84.260/1934. számú rendelete. A lefolytatott szóbeli tárgyalások alapján ezévi július hó 20-án kelt felterjesztésére a 65.450/1933. F. M. számú rendeletem 21. pontját az alábbiakkal egészítem ki:

Ha a részvénytársaság az erdőbirtokostól megvásárolt tűzifát a termelési időszak végét követő év július 31. napjáig nem tudta volna lehívni, köteles az eladó kívánságára a közforgalmú vasút mellett és hajórakodón tároló tűzifára az illető év július havára megállá-